

Rada VŠ: Akademici by měli pravidelně jednat o plagiátorství

25. července 2018 • 10:57

Akademické senáty vysokých škol by se od nastávajícího akademického roku měly při svých jednáních pravidelně zabývat problematikou plagiátorství a nedovoleným zpracováním závěrečných prací za úplatu. Vyzvalo je k tomu předsednictvo Rady vysokých škol (RVŠ) ve svém prohlášení, o kterém dnes ČTK informovala ředitelka Agentury RVŠ Maja Štěrbová. Zástupci RVŠ se podle něj ztotožňují s postojem předsednictva České konference rektorů, které v pondělí plagiáty označilo za selhání jednotlivců, již porušili pravidla vysokoškolského studia.

"V boji s opisováním a podváděním při zpracování závěrečných prací Rada vysokých škol spoléhá na účinnou pomoc akademických senátů českých a moravských vysokých škol," stojí v prohlášení RVŠ. Všichni akademici a studenti by podle zástupců rady měli "v maximální míře" prosazovat dodržování základních pravidel etického a čestného chování.

Kvůli podezření z opisování 9. července odstoupila z funkce ministryně spravedlnosti Taťána Malá (ANO). Ze stejného důvodu ji pak 17. července následoval ministr práce a sociálních věcí Petr Krčál (ČSSD). V úterý Česká televize uvedla, že část své práce zřejmě opsal i ministr obrany Lubomír Metnar, který v ní údajně neuvádí zdroje u některých pasáží převzatých z knih.

Všichni tři politici své závěrečné práce na českých univerzitách odevzdali v době před rokem 2008, kdy se ještě plagiáty neodhalovaly pomocí speciálního softwaru. Každý z nich studoval na jiné vysoké škole. Malá absolvovala Panevropskou vysokou školu v Bratislavě a Mendelovu univerzitu v Brně. Krčál studoval Univerzitu Tomáše Bati ve Zlíně a Metnar na Ostravské univerzitě.

Většina vysokých škol používá ke kontrole prací v posledních deseti letech antiplagiátorský program Theses.cz. Zapojeno je do něj 56 vysokých i vyšších odborných škol nebo jejich částí, včetně 23 z celkem 26 veřejných vysokých škol. Od roku 2006 musí podle vysokoškolského zákona školy také povinně zveřejňovat kvalifikační práce svých absolventů. Jak to mají udělat, zákon ale neuvádí. Některé školy proto nedávají práce na internet, a kontrola plagiátů je pak podle odborníků složitější.

Hromadné zpětné kontroly již obhájených prací v současnosti vysoké školy nepřipravují. Podle Jitky Brandejsové z týmu, který systém Theses vyvinul, je důvodem zřejmě to, že taková kontrola většinou nemá smysl. Už udělený diplom totiž podle novely vysokoškolského zákona z roku 2016 může rektor absolventovi odejmout pouze do tří let od obhajoby a závěrečné státní zkoušky. Nejvytíženější je Theses v období krátce před státnicemi a obhajobami závěrečných prací. Předsednictvo ČKR ve svém prohlášení uvedlo, že na vyžádání je možné znovu prověřit práce, u nichž by vyvstala pochybnost o způsobu jejich vzniku.

Někteří akademici považují v současnosti za daleko zásadnější problém než plagiátorství to, když student někomu zaplatí, aby závěrečnou práci napsal za něj. Taková práce je pak neodhalitelná detekčními systémy, protože je originální, student však získává titul neoprávněně.